

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ФАКУЛТЕТ ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФСКИ

УЧЕБЕН ПЛАН

Утвърждавам:
РЕКТОР на СУ „Св. Кл. Охридски“

Приет на Академически съвет с протокол
№ / 25.10.2017г.

Професионално направление: 4.4. Науки за земята

Докторска програма: География на страните/Регионална и политическа география

Образователна и научна степен “ДОКТОР”

Форма на обучение: Р, редовна /З, задочна/С, самостоителна подготовка

Продължителност на обучението (години): Р, 3 години/6семестъра З, 4 години/8семестъра С, 3 години/6 семестъра

Професионална квалификация: **ДОКТОР ПО ГЕОГРАФИЯ**

Квалификационна характеристика

Научна специалност: 4.4. Науки за земята (ГЕОГРАФИЯ - География на страните /Регионална и политическа география/)

1. Насоченост, образователни цели

Докторската програма обхваща образователна дейност по География на страните /Регионална и политическа география/ в третото ниво на академичното обучение – образователно-квалификационна степен

Целите при подготовка на докторанти са:

- За дълбочено изучаване на теоретичните и методологичните основи на изследванията в областта на регионалната география, географията на страните, политическата география, икономическата география, социалната география, обществената география, поведенческата география, електронната география;
- Овладяване на най-съвременните подходи и методологии за провеждане на регионални изследвания;
- Изграждане на висок професионализъм и дълбоки познания за българското национално пространство (Българското землище) в политикогеографски, регионален и геоикономически аспект.
- Усвояване и приложение на различни методи за изследване на регионите, регионалните различия и сходства, разкриване на регионалната идентичност и специфики;
- Формиране на професионална умения от най-висок порядък за провеждане на самостоятелни научни изследвания и научна защита на постигнатите резултати;

• Формиране и развитие на преподавателски умения, лекторско поведение и работа пред високата аудитория;

Целевата група на тази докторантура е насочена предимно към студентите, придобили образователно-квалификационната степен “Магистър” по География, Регионално развитие и политика, История и география, География и Биология, Туризм, Икономика, Политология, Социология, Публична администрация в СУ „Св. Климент Охридски“ или сродни магистратури в други ВУЗ в България и чужбина.

2. Обучение (знания и умения, необходими за успешна професионална дейност; общо теоретична и специална подготовка и др.)

Приемът на докторанти за държавна субсидия (редовна и задочна форма на обучение) се извършва с конкурсен писмен и усетен изпит пред назначена изпитна комисия, по предварително обявена тематична конкурсна програма (конспект) и чужд език пред преподавателите от ФКНФ.

В организационно отношение докторската програма е степенувана в три модула:

1. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Задължителен минимум ECTS кредити – в зависимост от формата на обучение: 60 (P, З, Д) и 50 (С)

1. ДОКТОРАНТСКИ МИНИМУМ – 30 (P, З, Д), 20 (С) ECTS кредита

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторант-ския курс	Оценяване	ECTS кредити	ЧАСОВЕ			Всичко задължителни занятия	Разпределение по години
				лекции	семинарни занятия	извън аудиторна заетост		
Докторантски минимум по специалността	задължителен	изпит	20	не	не	600	първа или втора година	
<i>Изпитът се провежда по програма и конспект предложена от ръководителя на катедрата и утвърдена от катедрата</i>								
Докторантски минимум по западен език	задължителен	изпит	10	не	не	300	първа или втора година	
<i>Изпитът е задължителен само за докторанти в редовна и задочна форма на обучение. Изпитът се провежда пред преподаватели от ФКНФ.</i>								

2. ЗАДЪЛЖИТЕЛНО-ИЗБИРАЕМИ ДОКТОРАНТСКИ КУРСОВЕ – 20 ECTS КРЕДИТА

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторантския курс	Оценяване	ECTS кредити	ЧАСОВЕ			Всичко задължителни занятия (хорариум)	Разпределение по години
				лекции	семинарни занятия	извън аудиторна заетост		
Теория и методология на политикогеографските изследвания	3	изпит	10	60	Не	240	300	Първа и втора година
Теория и методология на общественогеографските изследвания	3	изпит	10	60	Не	240	300	Първа и втора година
Методи на регионалния анализ	3	изпит	10	60	Не	240	300	Първа и втора година
Теория и методология на регионалната география	3	изпит	10	60	Не	240	300	Първа и втора година
Теория на регионалното развитие и локализационен анализ	3	изпит	10	60	Не	240	300	Първа и втора година

* Докторантите избират минимум 2 учебни дисциплини

** Щатните преподаватели в СУ, зачислени в самостоятелна форма, избират минимум 1 учебна дисциплина. Осигнените кредити се набавят от другите модули.

3. ИЗБИРАЕМИ ДОКТОРАНТСКИ КУРСОВЕ – 10 ECTS КРЕДИТА

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторантския курс	Оценяване	ECTS кредити	ЧАСОВЕ			Всичко задължителни занятия (хорариум)	Разпределение по години
				лекции	семинарни занятия	извън аудиторна заетост		
Статистически методи в регионалните изследвания с използване на SPSS.	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Техники и подходи за писане на научни разработки в географията	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Качествени методи и оценки в регионалните изследвания	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Приложение на Географските информационни системи (ГИС) в регионалните изследвания	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо

* Докторантите избират минимум 2 учебни дисциплини

** Щатните преподаватели в СУ зачислени в самостоятелна форма избират минимум 1 учебна дисциплина. Осигналите кредити се набавят от другите модули.

Задължително-избираемият модул включва 5 дисциплини (от които докторантите избират минимум 2) с основополагащо значение за професионалното израждане на докторантите и повишаване на тяхната квалификация в областта на регионалната география и регионалните изследвания. Курсовете засягат преди всичко приложните и научни основи за статистически обработка, качествени методи за изследване и оценки, методиките за подготовка на научни трудове, както и използването на ГИС за нуждите на регионалните изследвания. **Избираемият модул** обхваща 4 дисциплини (от които докторантите избират минимум 2) и има за цел да даде по-тясна методична квалификация и придобиване на умения на докторантите в пряка връзка с минималния набор от практически умения за прилагане на изследователски методи, необходими за работата по докторската теза. Целта на дисциплините в отделните модули е да дадат теоретични и методични знания и умения на докторантите в съответствие с най-съвременните тенденции в прилагането на количествени и качествени методи за анализ в регионалните изследвания. Дипломирането се реализира на базата на защитена докторантска теза.

По предложение на научния ръководител и след утвърждаване от съвета на Катедра “Регионална и политическа география”, в индивидуалния план могат да се включат и други избираеми курсове, освен горесъброените. Докторантите могат да избират всеки един курс

от други докторски и магистърски програми на СУ “Св. Климент Охридски”, както и на други университети, с които СУ има договори за сътрудничество, вкл. докторантска мобилност, ЕРАЗЪМ и др. Всеки такъв курс придобива статут на избираем и се защита с 5 кредита.

Посещението на задължителните и избираемите докторантски курсове и оценките получени от тях се удостоверяват с протокол, издаван от катедрата “ Регионална и политическа география ”. Протоколът от изпита се предоставя на инспектора в деканата в рамките на 10 работни дни след полагането на съответния изпит.

II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Задължителен минимум ЕСТS кредити в зависимост от формата на обучение – 110 (Р), 120 (З,Д) и 130 (С)

1. РАБОТА ПО ДИСЕРТАЦИЯТА – 50 ЕСТS КРЕДИТА ЗА ВСИЧКИ ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

Наименование на дейността	ЕСТS кредити	Разпределение по години
Подготовка на дисертационния труд (проучване на литературата, теренни изследвания, аналитична работа и други)	15	текущо
Представяне на дисертацията на научния ръководител и отчисляване с право на защита	15	Последна година
Вътрешно обсъждане на дисертацията	20	Последна година

2. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ – 60 (Р), 70 (З,Д), 80 (С) ЕСТS КРЕДИТА

Наименование на дейността	ЕСТS кредити	Разпределение по години
ПУБЛИКАЦИИ, свързани с дисертацията	Задължителен минимум за всички форми на обучение – 40 ЕСТS кредита	
1. Публикации в специализирано научно списание/издание, индексирани в Thomson Reuters/Web of Science/Scopus	По 50 на публикация	текущо
2. Публикации в други специализирани индексирани научни списания/издания	По 30 на публикация	текущо
3. Публикации в специализирани научни издания с реколегия (неиндексирани списания, годишници, сборници и др.)	По 15 на публикация	текущо
4. Публикации в издания без реколегия	По 5 на публикация	текущо
ДОКЛАДИ/ПОСТЕРИ на научни форуми и участие в проекти	Задължителен минимум според формата на обучение – 20 (Р), 30 (З), 40 (С) ЕСТS кредита	текущо
1. Доклади/постери на международни научни форуми в чужбина и в	По 15 на участие/доклад	текущо

страната		
2. Доклади/постери на български научни конференции, школи или семинари	По 10 на участие/доклад	текущо
3. Доклади/постери в рамките на специализиран семинар на катедрата	По 5 на участие/доклад	текущо
Участие в проект	Няма задължителен минимум кредити. Присъждат се: за университетски проект – 5 кредита, за национален – 10 кредита, за международен – 25 кредита	текущо

Забележка: Когато кредитите са избрани от повече от една публикация или повече от едно участие с доклад/постер на научен форум, отделните публикации/доклади трябва да представят различни резултати от дисертационния труд

При публикации/участие с доклади в съавторство, кредитите се присъждават пропорционално на декларираното участие. При наличие на имакт фактор, кредитите за съответната публикация се умножават с коефициент 1 + имакт фактора

3. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ (НЯМА ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН МИНИМУМ КРЕДИТИ)

1. Участие в заседанията на катедрения съвет, на които се разглеждат въпроси, свързани с докторантската степен, за което задължително се поканва докторантът	По 1 кредит на участие	текущо
2. Възлагане на административна работа (участие като квестор в провеждането на изпити и други)	По 1 кредит на участие	текущо
3. Участие в организиране и провеждане на семинари, срещи, конференции и други инициативи	По 1 кредит на участие	текущо
4. Подпомагане работата с дипломанти (при необходимост)	За научно ръководство – по 2 кредита на защитена магистърска теза – по един кредит на рецензия	След полагане на задължителните изпити

Забележка: Дейностите по т. 3 Допълнителни дейности са заложени в съответствие с чл. 52, ал. 1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ «Св. Климент Охридски»

III. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

10 ECTS кредита само за докторантите в редовна форма на обучение

Наименование на Дейностите	ECTS кредити	Разпределение по години
Възлагане на преподавателска дейност (до 45 часа за учебна година без заплащане)	До 5 на учебна година	След полгане на задължителните изпити

Забележка 1: Педагогическата дейност е заложена на основание чл. 60, ал. 2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ, след полагане на изпитите от индивидуалния план на редовен докторант. Може да се възлага преподавателска дейност, като 45 часа на учебна година са без заплащане, а остатъкът от 45 до 120 часа на учебна година със заплащане.

Забележка 2: Семинарното занимие с хорарум 30 часа, проведено с една група носи 5 кредита. Ако курсът включва повече часове, повече групи или и двете, броят на кредитите се увеличава пропорционално. Ако не съществува организационна възможност на докторант да бъде възложено реално водене на семинарни занятия, по преценка на научния ръководител му се възлага разработването на методически материали за семинарни занятия.

Докторантското обучение е в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ "Св. Климент Охридски".

Прилагането на системата за натрупване и трансфер на кредити в обучението по учебния план е съобразено с Наредба № 21/2004 за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, както следва: 60 кредита за учебна година.

Настоящият учебен план осигурява задължителен минимум от 360 часа аудиторна и 540 часа извънаудиторна натовареност, което се равнява на 180 ECTS кредита.

На базата на този учебен план всеки докторант изготвя заедно с научния си ръководител индивидуален учебен план за целия срок на обучение не по-късно от три месеца след зачисляването, в съответствие с Правилника за условията и реда на придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ "Св. Климент Охридски". Ежегодно се представя отчет за извършената работа по плана и при необходимост, актуализация на индивидуалния план, които се обсъждат и приемат на съвет на катедра "Регионална и политическа география", а после се внасят за утвърждаване във Факултетен съвет на ПУФ. Докторантите се атестират от катедрата и атестацията се разглежда на Факултетен съвет в края на всяка година от срока на докторантура. Редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие (март, юни, септември и декември), а останалите веднъж годишно. За тримесечното отчитане и за годишните атестации, докторантите подготвят отчет по единен за катедрата образец и го представят на ръководителя на катедрата.

Редовните докторанти са с тригодишен срок на обучение, а останалите с четиригодишен. Индивидуалният учебен план се изготвя за три или четири години, като процедурите по окончателното оформяне и защитата на дисертационния труд следва да се включат в последната година.

Съгласно Правилника за учебната дейност /част трета 'Доктор', докторантите се отчисляват от докторантура без право на защита на дисертационен труд, ако до края на втората година от обучението си не са положили успешно всички изпити по индивидуалния учебен план.

Професионални компетенции

А. (общи компетенции) – След завършване на обучението докторантите

ще знаят:

- съвременното състояние на проблемите в областта на регионалната и политическата география
- основните съвременни методи в регионалните изследвания
- научните и систематични подходи за решаване на конкретни задачи и проблеми в областта на регионалната и политическата география и регионалните изследвания

ще могат:

- самостоятелно да събират и обработват събрания фактологичен материал за целите на конкретното изследване
- да прилагат най-подходящия комплекс от методи за регионални изследвания за получаване на достоверна научна информация
- да интерпретират коректно данните, използвайки теоретичните знания и примерите в научната литература
- да представят цялостна хронологична, хронологична и генетивна интерпретация на получените резултати с оглед на конкретната тематика

Б. (специални компетенции) – След завършване на обучението докторантите

ще могат:

- да провеждат професионални регионални изследване на различни видове страни, региони, както и специфични териториални системи
- да интерпретират регионални анализи, политикогеографски анализи, геоикономически анализи и да правят изводи, свързани с тяхната свързаност и значимост
- да интерпретират произхода на различните политически, регионални и геоикономически процеси отнасящи се до световните региони и България.

Професионална реализация

А. (основни видове професионална дейност) – Завършилите успешно докторска програма "География на страните /Регионална и политическа география" ще притежават необходимата квалификация, знания и умения за работа в академични научни звена, висши училища, изследователски и консултантски компании, неправителствени организации провеждащи регионални изследвания на политически, регионални и геоикономически проблеми, експертни групи, правителствени организации на национално, регионално и местно ниво ангажирани с регионални анализи, национална сигурност, развитие на регионите, регионални политики и други.

- академичен изследовател
- преподавател в ВУ

- Аналитичен специалист в публичната администрация или частна компания.

Б. (специализирани видове професионална дейност) – Модулната структура на докторантската програма осигурява специализация по конкретни проблеми на география на страните и регионалната и политическата география

- експертна и консултантска длъжност в консултантска организация, сонноложеска агенция, изследователски център или институт.

Р-л Катедра:
доц. д-р Косво Стойчев

Декан:
проф. д-р Филип Мачев

Проф. с. № 12 / 17. 10. 2017